

MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ MÜZİK YETENEĞİNE İLİŞKİN ÖZYETERLİK ALGILARI ÖZEL YETENEK SINAVI BAŞARILARI VE AKADEMİK BAŞARILARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Duygu PİJİ KÜÇÜK*

ÖZET

Özyeterlik, kişinin öğrenme ya da bir beceri sergileme yeterliliğine ilişkin inancıdır. Yapılan çalışmalarda, öğrenmedeki yetenek ve yeterliklerinden şüphe duyan öğrencilere kıyasla özyeterlik inancına sahip olan öğrencilerin, öğrenmeye daha hazır ve istekli oldukları, daha fazla çalıştıkları, zorlukları aşmada daha kararlı oldukları ve daha yüksek bir başarı düzeyine ulaştıkları ortaya konmuştur. Müzik eğitiminde de, bireyin müzik yeteneğinin var olmasının yanında, kendi yeteneğinin yeterliliğine ilişkin algısı da önem kazanmaktadır. Bu çalışmada, Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalı'nda öğrenim gören öğrencilerin müzik yeteneklerine ilişkin özyeterlik algıları, özel yetenek sınavı başarıları ve akademik başarıları arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Çalışma grubunu Marmara Üniversitesi Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalı'nın birinci sınıfında öğrenim gören 44 öğrenci oluşturmuştur. Çalışmanın verileri Müzik Yeteneğine Yönelik Özyeterlik Algısı Ölçeği, 2010-2011 öğretim yılı özel yetenek sınavı başarı notları ve güz yarıyılı dönem sonu sınavı başarı notları ile elde edilmiştir. Araştırma sonuçları, öğrencilerin müzik yeteneğine ilişkin özyeterlik algılarının iyi düzeyde olduğunu, müzik yeteneğine ilişkin özyeterlik algısı ile özel yetenek sınavı başarıları arasında ve müzik yeteneğine ilişkin özyeterlik algısı ile akademik başarı arasında anlamlı bir ilişki olmadığını ortaya koymuştur. Öğrencilerin özel yetenek sınavı başarıları ile akademik başarıları arasında ise olumlu yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Anahtar sözcükler: Müzik eğitimi, müzik yeteneğine ilişkin özyeterlik, özel yetenek sınavı, akademik başarı.

---

* Dr., Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalı, duygupiji@marmara.edu.tr

THE RELATIONSHIP BETWEEN SELF-EFFICACY PERCEPTIONS ACHIEVEMENTS IN SPECIAL APTITUDE TESTS AND ACADEMIC ACHIEVEMENTS OF MUSIC TEACHER CANDIDATES IN RELATION TO THEIR MUSICAL TALENT

SUMMARY

Self-efficacy is the belief of the subject to learn something or perform a skill. Studies have revealed that compared with the students who doubt their skills and capacities, those who have self-efficacy belief are more ready and willing to learn, work harder, are more stable in overcoming difficulties and achieve at a higher success rate. In the music education, the perception of adequate self-efficacy is important in addition to the presence of subject's musical skills. In this study, the relationship between self-efficacy perceptions of musical abilities, special aptitude test achievements and academic achievements of the students studying in the Music Teacher Department was examined. The research group was formed by 44 students in their first year at the Music Teacher Department of Marmara University. Data of the study were obtained by the Perception of Self-efficacy Scale for Music Ability, special aptitude test grades of the 2010-2011 academic year, and fall semester final grades. The survey results revealed that students' self-efficacy perceptions of musical abilities are good; there is no significant relationship between the self-efficacy perceptions of musical ability with special aptitude test success, or the self-efficacy perception of musical ability with academic success. It was confirmed that there is a positive, significant relationship between the students' special aptitude test success with academic success.

Key words: Music education, self-efficacy perceptions of musical abilities, special aptitude test, academic success.

Eğitim araştırmacılarına gre niversite ğrencilerinin akademik başarıları ve özyeterlik algıları, olumlu bir niversite yaşamı ve algısı bakımından önemli etkenlerdir (Farley, 2002; Lau, 2003; Gloria ve Ho, 2003, Booker, 2007). Yapılan araştırmalar zyeterliğin akademik başarı ve öğrenme ile ilişkili olduğunu göstermektedir (Pajares, 1996; Schunk ve Pajares, 1995, ss: 120-121). Bu bağlamda, özellikle ğretmen eğitimi alanında, hizmet öncesi dönemde farklı branşlardaki ğretmen adaylarının kendilerine ilişkin zyeterlik algıları, eğitim bilimlerinde üzerinde önemle durulan ve tartışılan bir konu haline gelmiştir (Aşkar ve Umay, 2001; Morgil, Seçken ve Yücel, 2004; Bıkmaz, 2004; Hamurcu, 2006). Bu çalışmada da müzik ğretmenliği anabilim dallarında öğrenim gören öğrencilerin müzik yeteneğine ilişkin zyeterlik algıları, özel yetenek sınavı başarıları ve akademik başarıları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığı sunulmaya çalışılmıştır.

Yetenek, bireyin hlihazırda ve belli ölçülerde gelecekte yapabileceklerini belirler. Yeteneğin zihinsel dayanağı olduğu ve böylece belli bir güdülenme ile, bireyin bir alanda öğrenme deneyimlerinden belli ölçü ve düzeyde yararlanabileceği anlamını içerir. Yeteneklerinin farkında olan birey, daha etkin bir yaşam planı yapabilir (zoğlu, 1997).

Yetenek alanlarından biri olan müzik yeteneği kavramı literatürde müzikalite, müzikal tutum, müzikal potansiyel ve müzik kabiliyeti gibi sık sık birbiri ile yer değiştiren terimlerle birlikte kullanılmaktadır (Hallam, 2006). Müzik yeteneği, müziğin kendi öz niteliklerini yaşama ve müziksel anlatımları estetik değerleri yönünden algılayıp değerlendirme ihtiyacı, bu ihtiyacı giderme gücü ve bu gücü kullanma yeteneği olarak tanımlanabilir. Müzik yeteneğinin kapsadığı başlıca özellikler arasında ise, müziksel işitme, ritim duygusu, aynı anda tınlayan iki ya da daha çok ses algılama/çözümleme/yineleme, duyduğunu söyleme/çalma ve müziksel yaratıcılık sayılabilir (Uçan, 1994). Müziğe yönelme, müzikten etkilenme ve müziğin etkisine kapılma olarak ifade edilen özellikler de müziksel yeteneğin kapsamı içersinde kabul edilmektedir. Aynı zamanda müzik yeteneği, özellikle müziksel becerileri geliştirmede, müzik öğrenimi için potansiyeli belirtmede kullanılan bir terimdir (Shuter-Dyson, 1999; akt. Yağcı, 2009).

Müzik yeteneği, mesleki müzik eğitimi vermekte olan kurumlar için, öğrenci adaylarını seçme aşamasında önem kazanmaktadır. Ülkemizde özel yetenek gerektiren müzik eğitimi programları bulunan yüksek öğretim kurumları, özel yetenek sınavlarında, adayların müzikal yeteneklerini ve becerilerini belirlemek amacı ile birkaç aşamada yapılan ve birbirine benzerlik gösteren sınavlar uygulamaktadırlar (Ece ve Sazak, 2006). Bu yetenek sınavlarının amacı, müzik eğitimi almaya gelen öğrencilerde müzik yeteneği, müziksel bilgi, beceri ve sanatsal özelliklerin kendisinde bulunup bulunmadığını çeşitli ölçme yöntemleriyle belirlemektir. Sınavlarda, adaylar müziksel işitme, çalma ve söyleme alanlarında sınanırlar. Bu alanlarda göstermiş oldukları başarının değerlendirilmesi sonucu müzik öğretimliği alanında lisans eğitimi almaya hak kazanırlar (Yayla, 2006).

Müzik Öğretimliği Anabilim Dallarının özel yetenek sınavlarına katılan adayların sınava yönelik yaptıkları hazırlık çalışmalarının yanı sıra, sahip oldukları müzik yeteneğine olan inançları da başarıya ulaşmak için önem kazanmaktadır. Bireyin yetenekleriyle ilgili inancı, amacına ulaşma yolunda davranışlarını düzenlemesi ve ortaya koyabilmesi için gereklidir (Bandura, 1997). Özyeterlik kavramı, bireyin yetenekleri hakkındaki kendini ikna edişi olarak tanımlanmaktadır. Olumlu özyeterlik beklentisi motivasyonu arttırmakta, yeni ve zor görevlerle başa çıkabilmeyi sağlamakta ve çaba harcamaya istekli kılmakta; olumsuz özyeterlik beklentisi ise bireyin kendi inisiyatifi ile davranamamasına ya da yapılan bir işi sonuçlandırmadan bırakmasına neden olmaktadır (Jerusalem 2002, akt. Yılmaz, Gürçay ve Ekici, 2007). Bireyde özyeterlik inancı eksikse, birey ne yapacağını bilmesine rağmen etkisiz davranışlar gösterebilir (Alcı, 2007). Çünkü birey, davranışlarının, beklediği sonuçları doğuracağına inanmazsa hayattaki güçlüklerle karşı durabilme ve tepki göstermede isteksiz olur (Akbulut, 2006). Bembenutty ve Zimmerman (2003: 5), yüksek düzeyde özyeterlik inancının görev seçimine, ısrara ve öğrenme taktiklerinin kullanımı ile bağıntılı olduğunu belirtirken, Bembenutty ve Karabenick (1998), yüksek düzeyde özyeterlik inancını akademik başarı ve akademik doyumun gerçekleştirilmesi ile ilişkilendirmişlerdir. Başarıyı tadan ve yakalayan bireyler daha çok çalışmaya ve yoğunlaşmaya motive olmaktadır. Başarı konusunda özgüvenini kaybedenler, yetenekleri olsa bile başarısız olmaktadır (Bandura, 1982).

Öğrenme, gelişim, güdü gibi alanlarda oldukça önemli etkileşimleri bulunan özyeterlik kavramı, müzik eğitimi boyutunda da ele alınması gereken bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır (Özmenteş ve Özmenteş, 2008a). Bu bağlamda, geleceğin müzik öğretmenlerinin kendi yeteneklerine olan inançları, Müzik Öğretmenliği Programı'na giriş ile başlayıp, eğitim boyunca devam eden süreçte, hem mesleki eğitimlerinin hem de ileride mesleki yaşamlarının verimliliğini artırması bakımından önemli görülmektedir. Bu düşüncelerden hareketle, çalışmada, Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalında öğrenim gören öğrencilerin müzik yeteneklerine ilişkin özyeterlik algıları, özel yetenek sınavı başarıları ve akademik başarıları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığının saptanması amaçlanmıştır. Çalışmanın amacı doğrultusunda, aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

Müzik öğretmenliği öğrencilerinin;

1. Müzik yeteneğine ilişkin özyeterlik algıları hangi düzeydedir?
2. Müzik yeteneğine ilişkin özyeterlik algısı ile özel yetenek sınavı başarıları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki var mıdır?
3. Müzik yeteneğine ilişkin özyeterlik algısı ile akademik başarıları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki var mıdır?
4. Özel yetenek sınavı başarıları ile akademik başarıları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki var mıdır?

YÖNTEM

Araştırmada tarama modellerinin bir çeşidi olan ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. İlişkisel tarama modeli ise iki ve daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişim varlığını ve derecesini belirlemektedir (Karasar, 1995). Bu model çerçevesinde müzik öğretmenliği öğrencilerinin müzik yeteneğine yönelik özyeterlik algıları, özel yetenek sınavı başarıları ve akademik başarıları arasında ilişkiler araştırılmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı'nın birinci sınıfında öğrenim gören 44 öğrenci yer almıştır. Öğrencilerin 29'u (%65) kız, 15'i (%35) erkek öğrenciden oluşmuştur. Birinci sınıf öğrencilerinin 2., 3. ve 4. sınıfta öğrenim gören öğrencilere kıyasla müzik öğretmenliği özel yetenek sınavına daha yakın bir tarihte katılmaları nedeniyle, çalışma grubu için tercih edilmişlerdir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmanın verileri Müzik Yeteneğine İlişkin Özyeterlik Ölçeği, Özel Yetenek Sınavı puanları ve öğrencilerin müzik dersleri başarı puanları ile toplanmıştır.

Müzik Yeteneğine İlişkin Özyeterlik Ölçeği: Özmenteş ve Özmenteş (2008) tarafından lise ve üniversite öğrencilerine yönelik olarak geliştirilen Müzik Yeteneğine İlişkin Özyeterlik Ölçeği'nin maddeleri, müzik eğitimi alanından Self-Esteem of Musical Ability ($\alpha=.91$) (Schmitt, 1979) ve Müzik Yeteneğine İlişkin Özgüven Ölçeği ($\alpha=.87$) (Özmenteş, 2004) adlı ölçekler incelenerek oluşturulmuştur. Ölçekte "Müzik konusunda kendimden çok fazla şey beklerim.", "Müzikteki başarıyı en fazla yeteneğime borçluyum." gibi 16 olumlu, "Müzik konusunda yetenekli olduğumu düşünmem.", "Müzik yeteneğim hakkında şüphe duyarım." gibi 4 olumsuz ifadeli toplam 20 madde bulunmaktadır. Ölçek tek faktörden oluşmaktadır ve Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı .90'dır. Ayrıca ölçeğin iki yarı güvenilirliği Spearman Brown formülüne göre hesaplanmış ve $r=.90$ olarak bulunmuştur. Bu araştırmanın çalışma grubu üzerinden Müzik Yeteneğine İlişkin Özyeterlik Ölçeği için yapılan güvenilirlik çalışmasında, tüm ölçek için Cronbach Alpha değeri .95 (Spearman-Brown: 94, Guttman: 94)'dir. Özyeterlik düzeyini belirlemek üzere geliştirilmiş olan ölçeklerinin yanı sıra, bu çalışmada kullanılan Müzik Yeteneğine İlişkin Özyeterlik Ölçeği, araştırmanın çalışma grubunu oluşturan müzik öğretmenliği öğrencilerinin alan eğitimlerine uyan bir yapıdadır. Ölçek, alana özel olarak geliştirilmiş olması nedeniyle bu çalışmada kullanılmak üzere tercih edilmiştir. Ölçekten elde edilen veriler 2010-2011 öğretim yılı güz yarıyılında toplanmıştır.

Özel yetenek sınavı başarısına ilişkin veriler, öğrencilerin 2010-2011 öğretim yılında yapılan özel yetenek sınavında müziksel işitme, çalgı ve ses alanlarının oluşturduğu üç aşama sonucu aldıkları ham müzik başarı puanı ile toplanmıştır. Ayrıca, Bireysel Çalgı, Bireysel Ses Eğitimi, Piyano ve Müziksel İşitme Okuma Yazma derslerinin 2010-2011 öğretim yılı güz yarıyılı dönem sonu sınavından aldıkları puanların ortalaması alınarak akademik başarı puanları olarak kullanılmıştır.

Verilerin Çözülmesi

Öğrencilerin müzik yeteneklerine yönelik özyeterlik algısı puanları, özel yetenek sınavı puanları ve akademik başarı puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığının belirlenmesine yönelik Pearson Korelasyon Analizi gerçekleştirilmiştir. Bu istatistiksel analiz yöntemi, iki değişken arasındaki ilişkinin miktarını bulup yorumlamak amacıyla kullanılır (Büyüköztürk, 2004).

Araştırma kapsamında kullanılan tüm istatistiksel analizlerde anlamlılık düzeyi en düşük .05, en yüksek .01 olarak kabul edilmiş, araştırmanın verileri SPSS 12.0 paket programı ile analiz edilmiştir.

BULGULAR

Araştırmada öncelikle öğrencilerin Müzik Yeteneğine İlişkin Özyeterlik ölçeğinden aldıkları puanlar değerlendirilmiş, daha sonra bu puanların araştırmanın diğer değişkenleri olan özel yetenek sınavı başarısı ve akademik başarı ile ilişkili olup olmadığı sınıanmıştır.

Tablo 1. Öğrencilerin Müzik Yeteneğine İlişkin Özyeterlik Ölçeği'nden aldıkları puanlara ait betimleyici istatistikler

	En Az	En Çok	n	x	ss
Müzik yeteneğine ilişkin özyeterlik ölçeği	20	100	44	79.70	9.65

Tablo1 incelendiğinde, öğrencilerin Müzik Yeteneğine İlişkin Özyeterlik Ölçeği'nden aldıkları puanların ortalamasının 79.70 olduğu anlaşılmaktadır. Bu ortalama öğrencilerin müzik yeteneğine ilişkin özyeterlik algılarının iyi düzeyde olduğunu ifade etmektedir.

Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalında öğrenim gören öğrencilerin müzik yeteneklerine ilişkin özyeterlik algıları, özel yetenek sınavı başarıları ve akademik başarıları arasındaki ilişkilerin saptanmasına yönelik Pearson Korelasyon Analizi yapılmış, elde edilen bulgular Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2. Öğrencilerin müzik yeteneklerine ilişkin özyeterlik algıları, özel yetenek sınavı başarıları ve akademik başarıları arasındaki ilişkilerin saptanmasına yönelik yapılan Pearson Korelasyon Analizi sonuçları

	Müzik yeteneğine ilişkin özyeterlik algısı puanı	Özel yetenek sınavı başarı puanı	Akademik başarı puanı
Müzik yeteneğine ilişkin özyeterlik algısı puanı		r=.123	r=.238
Özel yetenek sınavı başarı puanı			r=.397*

*p<.01

Tablo 2'de görüldüğü gibi, öğrencilerin müzik yeteneklerine yönelik özyeterlik algıları ile özel yetenek sınavı başarıları arasındaki ilişkinin saptanması amacıyla yapılan korelasyon analizi istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki ortaya koymamaktadır. Yine öğrencilerin müzik yeteneklerine ilişkin özyeterlik algıları ile akademik başarıları arasında anlamlı bir ilişki olmadığı görülmektedir. Öğrencilerin özel yetenek sınavı başarıları ile akademik başarıları arasındaki ilişkinin saptanmasına yönelik yapılan korelasyon analizi ise istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki oluşturmuştur. Buna göre öğrencilerin özel yetenek sınavı başarıları ile akademik başarıları arasında olumlu yönde yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır.

TARTIŞMA

Bu araştırmada, Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalı'nda öğrenim gören öğrencilerin müzik yeteneğine ilişkin özyeterlik algıları, özel yetenek sınavı başarıları ve akademik başarıları arasında ilişki olup olmadığı incelenerek, sonuçlar tartışılmıştır. Elde edilen sonuçlara dayanılarak, öğrencilerin müzik yeteneğine ilişkin özyeterlik algılarının iyi düzeyde olduğu söylenebilir. Bu çalışmayla benzer şekilde yapılan diğer çalışmalarda da, müzik öğretmenliği öğrencilerinin müzik yeteneğine ilişkin özyeterlik algılarının iyi düzeyde olduğu ortaya konmuştur (Özmenteş ve Özmenteş, 2008a; Küçük, 2010). Sonuç olarak müzik öğretmenliği öğrencilerinin müzik yetenekleri konusunda kendilerine duydukları güvenin genel olarak iyi olduğu söylenebilir.

Öğrencilerin müzik yeteneğine ilişkin özyeterlik algısı ile özel yetenek sınavı arasındaki ilişkinin saptanmasına yönelik elde edilen sonuçlar, öğrencilerin müzik yeteneğine ilişkin özyeterlik algısı ile özel yetenek sınavı başarıları arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını göstermektedir. Bu sonuca göre öğrencilerin özel yetenek sınavı sırasında yaşadıkları heyecan, stres, sınav kaygısı vb. farklı değişkenlerin müzik yeteneklerine ilişkin özyeterlik algı düzeylerini değiştirebileceği söylenebilir.

Araştırma sonuçları, öğrencilerin müzik yeteneğine ilişkin özyeterlik algısı ile akademik başarı arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını ortaya koymuştur. Küçük (2010)'ün yaptığı bir araştırmada, müzik öğretmenliği eğitimi alan birinci ve ikinci sınıf öğrencilerinin müzik yeteneğine ilişkin özyeterlik algısı puanları ile akademik özyeterlik puanları arasında olumlu yönde anlamlı bir ilişkinin olduğu ortaya koyulmuştur. Buna karşılık, Çaydere ve Demirkaya (2008) tarafından 6. Sınıf öğrencilerin müziksel zekâlarıyla akademik başarılarının ilişkisini saptamaya yönelik yapılan çalışmada elde edilen sonuçlar, öğrencilerin müziksel zekâlarının akademik başarıları ile ilişkisinin olmadığını göstermiştir. Bu sonuçlar, müzik yeteneğine yönelik özyeterlik algısı ile akademik başarıyı etkileyen başka değişkenlerin olabileceğini düşündürmektedir. Bu anlamda müzik yeteneğine ilişkin özyeterlik algısının akademik başarı ile ilişkilerinin incelendiği, daha fazla sayıda araştırmanın yapılmasının yararlı olabileceği söylenebilir.

Araştırmada, öğrencilerin özel yetenek sınavı başarıları ile akademik başarıları arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu saptanmıştır. Dalkıran ve Şaktanlı (2009) tarafından yapılan çalışmanın sonuçları da müzik öğretmenliği öğrencilerinin özel yetenek sınavı başarıları ile akademik başarıları arasında olumlu yönde anlamlı bir ilişki ortaya koymuştur. Altınkurt (2006)'un araştırmasında, özel yetenek sınavı puan ortalamaları ile uygulamalı derslerdeki başarıları arasında olumlu yönde anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır. Bu çalışmaların sonuçları, araştırmada elde edilen sonuçları destekler niteliktedir.

Müzik öğretmenliği eğitimi boyunca, öğrencilere alan ve genel kültür konusunda bilgi ve beceri kazandırmanın yanında, onların yeteneklerine ve akademik başarılarına yönelik yüksek özyeterlik algısı geliştirmeleri ve bu algılarının farkındalığı için gerekli ortamlar yaratılması, performans gösterebilecekleri ortamlar hazırlanarak başarı duygusunun yaşatılması sağlanabilir. Öğrencilerin özellikle alan derslerinde yapılan

uygulamalara ve bu derslere bağlı olarak dzenlenen çeşitli etkinliklere aktif katılımının sağlanması mzık yeteneğine ilişkin zyeterlik algısını geliştirebilir.

Yapılacak yeni araştırmalarda, mzık ğretmeni adaylarının mzık yeteneğine ilişkin zyeterlik algıları, özel yetenek sınavı ve akademik başarıları üzerinde cinsiyet, mezun olunan okul türü, alan tercihi, sınav kaygısı, öğretmenlik mesleğine yönelik tutum, çalışma alışkanlıkları, geçmişteki müzikal deneyimler, sosyal destekler gibi çeşitli değişkenlerin etkisinin araştırılması, öğrencilerin zyeterlik dzeyelerinin yükseltilmesi açısından önemli görülmektedir. Ayrıca alışma grubu genişletilerek, mzık eğitimi veren farklı türdeki okullarda öğrenim gören (Anadolu Güzel Sanatlar liseleri ve konservatuarlar) ğrencilerin mzık yeteneğine yönelik zyeterlik algısı dzeyeleri araştırılabilir. Mzık yeteneğine yönelik zyeterlik algısı ve akademik zyeterlik algısının akademik başarıyı etkilediği sonucuna dayanarak, mzık yeteneğine ve akademik duruma yönelik zyeterlik algısının yükseltilmesi ile ilgili geliştirilecek programların uygulanmasına yönelik deneysel çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKLAR

- Akbulut, E. (2006). Müzik öğretmeni adaylarının mesleklerine ilişkin öz yeterlik inançları. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(2), 24–33.
- Alcı, B. (2007). *Yıldız Teknik Üniversitesi öğrencilerinin, matematik başarıları ile algıladıkları problem çözme becerileri, öz yeterlik alguları bilişüstü öz düzenleme stratejileri ve ÖSS sayısal puanları arasındaki açıklayıcı ve yordayıcı ilişkiler örüntüsü*. Yayınlanmamış doktora tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul.
- Altinkurt, L. (2006). Üniversitelerdeki güzel sanatlar eğitim programları giriş sınavı sonuçlarının değerlendirilmesi (Dumlupınar Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Örneği). *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 15, 227-238.
- Aşkar, P. ve Umay, A. (2001). İlköğretim matematik öğretmenliği öğrencilerinin bilgisayarla ilgili özyeterlik algısı. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21, 1–8.
- Bandura, A. (1982). Self-efficacy mechanism in human agency. *American Psychologist*, 37 (2).
- Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The exercise of control*. New York: Freeman.
- Bembenutty, H. ve Karabenick, S. A. (1998). Individual differences in academic delay of gratification. *Eastern Psychological Association Konferansı*, Boston. <http://www.eric.ed.gov> adresinden 24 Ekim 2010 tarihinde indirilmiştir.
- Bembenutty, H. ve Zimmerman, B. J. (2003). The relation of motivational beliefs and self-regulatory processes to homework completion and academic achievement. *American Educational Research Association Kongresi*, (s. 345-369), Chicago, IL, A.B.D.
- Bıkmaz, F. H. (2004). Sınıf öğretmenlerinin fen öğretiminde öz yeterlilik inancı ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Milli Eğitim Dergisi*. 161.
- Booker, K. C. (2007). Perceptions of classroom belongingness among African American college students. *College Student Journal*, 41(1), 178–186.
- Çaydere, Ö. Ö. ve Demirkaya, E. (2008). 6. sınıf öğrencilerinin müziksel zekâlarıyla akademik başarılarının ilişkisi (Bolu ili örneği). *Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 26, 73 -80.
- Dalkıran, E. ve Şaktanlı, S. C. (2009). Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin başarılarına etki eden değişkenler arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9 (17), 71- 76.

- Ece, A. S. ve Sazak, N. (2006). Özel yetenek sınavlarında ÖSS Puanı ile yetenek puanları (işitme alanı, ses alanı, çalgı alanı) arasındaki ilişkilerin incelenmesi. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8, (1), 133-144.
- Farley, J. E. (2002). Contesting our everyday work lives: The retention of minority and working class sociology undergraduates. *The Sociological Quarterly*, 43, 1–25.
- Gloria, A. M. ve Ho, T. A. (2003). Environmental, social, and psychological experiences of Asian American undergraduates: Examining issues of academic persistence. *Journal of Counseling and Development*, 81, 93–105.
- Hallam, S. (2006). *Music psychology in education*. Institute of Education University of London.
- Hamurcu, H. (2006). Sınıf öğretmeni adaylarının fen öğretimine yönelik öz yeterlik inançları. *Eğitim Araştırmaları*, 24, 112-122.
- Küçük, D. P. (2010). Müzik öğretmeni adaylarının müzik yeteneğine yönelik özyeterlik algıları, akademik özyeterlik algıları ve akademik başarıları arasındaki ilişkilerin incelenmesi. 9. *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu, 15-17 Aralık 2010*. İstanbul: Marmara Üniversitesi.
- Lau, L. K. (2003). Institutional factors affecting student retention. *Education* 124, 126–136.
- Morgil, İ., Seçken, N. ve Yücel, A. S. (2004). Kimya öğretmen adaylarının öz yeterlik inançlarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 6 (1), 62-72.
- Özmenteş, S. (2008). Çalgı eğitiminde özdüzenlemeli öğrenme taktikleri. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9, (16), 157–175.
- Özmenteş, S. ve Özmenteş, G. (2008a) Çalgı eğitiminde müzik yeteneğine ilişkin özyeterlik ve kişisel özellikler arasındaki ilişkiler. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (2) 24.
- Özmenteş, G. ve Özmenteş, S. (2008b). Müzik yeteneğine yönelik özyeterlik ölçeğinin geliştirilmesi. 1. *Ulusal Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Kongresi. 14-16 Mayıs 2008*, Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi.
- Özoğlu, S. Ç. (1997). *Eğitimde Rehberlik ve Psikolojik Danışma* (2. Basım). Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, No: 181.
- Pajares, F. (1996). Self-efficacy beliefs in achievement settings. *Review of Educational Research*, 66, 543-578.

- Schunk, D. H. ve Pajares, F. (1995). Self-Efficacy İn Education Revisited Empirical and Applied Evidence. In J. E. Maddux (Ed), Research On Sociocultural Influences On Motivation and Learning, Information Age Publishing, 115-138.
- Uçan, A. (1994). Müzik Eğitimi: Temel Kavramlar- İlkeler- Yaklaşımlar. (1. Basım). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Yağcı, U. (2009). Türkiye'deki Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik bölümleri öğrenci özel yetenek giriş sınavlarının müziksel işitme-algılama boyutunun değerlendirilmesi. 8. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu, 23-25 Eylül 2009, Samsun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi. www.muzikegitimcileri.net adresinden 20 Temmuz 2011 tarihinde indirilmiştir.
- Yayla, A. A. (2006). Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Denizli Müzik Eğitimi Anabilim Dalları özel yetenek sınavlarında ÖSS ve ağırlıklı orta öğretim başarı puanlarının yerleştirme puanına etkisi. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi, 26-28 Nisan 2006, Pamukkale: Pamukkale Üniversitesi. www.muzikegitimcileri.net adresinden 20 Temmuz 2011 tarihinde indirilmiştir.